

NOTA VERBONDEN PARTIJEN

2011-2015

Gemeente Albrandswaard

INHOUDSOPGAVE:

1. Inleiding	3
2. Organisatie verbonden partijen	
2.1 Wat zijn verbonden partijen	4
2.2 Wettelijk kader	5
2.3 Verschillende juridische verschijningsvormen	
2.2.1 Publiekrechtelijke verbonden partijen	6
2.2.2 Privaatrechtelijke verbonden partijen	7
3. Afwegingen bij deelname	
3.1 De voordelen	9
3.2 De nadelen	9
3.3 Wel of niet deelnemen aan een verbonden partij	11
3.4 Aandachtspunten bij een besluit tot deelname aan een verbonden partij	12
4. Kaderstelling door raad met betrekking tot verbonden partijen	14
5. Overzicht huidige verbonden partijen	
A. Stadsregio Rotterdam	19
B. Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)	22
C. Koepelschap Buitenstedelijk Groen (KBG)	24
D. Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR)	25
E. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	27
F. Regionale Hulpverleningsdienst Rotterdam-Rijnmond (RHRR)	28
G. Intergemeentelijke Brandweer Zuid (IBZ)	28
H. Volwasseneneducatie Rijnmond 2007-2010	29
I. Ontwikkelingsmaatschappij Midden-IJsselmonde (OMMIJ)	30
J. HALT Rotterdam-Rijnmond	31
K. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)	32
L. Samenwerkingsverband Sociale Zaken Albrandswaard – Ridderkerk	34
M. Gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond (OGZRR)	35
Deelnemingen:	37
N. Stichting Distripark	
O. ENECO Holding N.V.	
P. B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides	
Q. Onderlinge Verzekeringen Overheid u.a.	
R. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	

Bijlage 1 Risico-inventarisatie en beheersmaatregelen

INLEIDING

Eén maal in de vier jaar dient het college een Nota Verbonden Partijen op grond van artikel 21 van de Financiële verordening Gemeente Albrandswaard aan de gemeenteraad aan te bieden. In de nota dient van elk van de verbonden partijen te worden weergegeven: het openbaar belang, het eigen vermogen, de solvabiliteit, het financieel resultaat, het financieel belang en de zeggenschap van de gemeente.

Tevens dient de nota kaders te bevatten voor het beleid aangaande bestaande en het aangaan van nieuwe participaties, vooral de condities waaronder het publiek belang is gediend met de behartiging door verbonden partijen. Onder condities wordt verstaan de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partijen en de financiële voorwaarden.

Dit is belangrijk omdat een verbonden partij doelen en het beleid van de gemeente moet realiseren. In feite is er sprake van verlengd lokaal bestuur. De doelen die een verbonden partij voor de gemeente realiseert kunnen van groot politiek belang zijn. Daarnaast kan een verbonden partij financiële risico's voor de gemeente met zich meebrengen. Als een gemeente bijvoorbeeld deelneemt in een vennootschap en die vennootschap gaat failliet, dan is de gemeente in elk geval haar kapitaal kwijt. Als een gemeente deelneemt aan een gemeenschappelijke regeling, dan zal zij moeten bijdragen aan het afdekken van eventuele exploitatietekorten.

Voor u ligt de Nota Verbonden Partijen 2011-2015.

In de hoofdstukken 2 en 3 wordt de theorie van de verbonden partijen uiteengezet met de daarbij behorende voor- en nadelen. In hoofdstuk 4 is vervolgens een kaderstelling opgenomen. Tot slot geeft hoofdstuk 5 weer aan welke verbonden partijen de gemeente Albrandswaard deelneemt en zijn specificaties weergegeven.

1. ORGANISATIE VAN VERBONDEN PARTIJEN

2.1 Wat zijn verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft, aldus artikel 1 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (zekerheidstelling).

Onder het begrip 'verbonden partij' vallen onder andere deelnemingen in vennootschappen en openbare lichamen op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Stichtingen en verenigingen kunnen onder dit begrip vallen. Verbonden partijen zijn onder te verdelen in publiekrechtelijke- en privaatrechtelijke verbonden partijen. Op de verschillende soorten verbonden partij wordt hierna verder ingegaan.

Ter toelichting nog het volgende:

Financieel belang:

Er is sprake van een 'verbonden partij' als de gemeente geen verhaalsmogelijkheden heeft als de partij failliet gaat, of als de gemeente aansprakelijk wordt gesteld indien de partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij: de gemeente behoudt juridische verhaalsmogelijkheden als de partij failliet gaat. Ook bij subsidies voor structurele activiteiten is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat hier om overdrachten.

Bestuurlijk belang:

Er is sprake van een 'verbonden partij' als een wethouder, een raadslid of een ambtenaar van de gemeente, namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alléén een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht – de gemeente mag een bestuurder of commissaris in de organisatie benoemen of voordragen – is er strikt genomen géén sprake van een verbonden partij. Gemeenten maken vaak van een dergelijk recht gebruik om ervoor te zorgen dat er kwalitatief goede bestuurders in het bestuur van de partij terechtkomen.

EGTS

Sinds 22 september 2010 valt onder het begrip verbonden partij ook een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking als bedoeld in artikel 1 van verordening (EG) nr. 1082/2006 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 5 juli 2006 betreffende een Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS).

Een EGTS is een rechtspersoon die is samengesteld uit leden die gevestigd zijn op het grondgebied van tenminste twee lidstaten van de Europese Unie. Het is bedoeld als instrument waarbinnen de lidstaten en lokale en regionale autoriteiten kunnen samenwerken ter uitvoering

van communautaire programma's binnen de doelstelling "Europese territoriale samenwerking". De gemeente Albrandswaard neemt geen deel aan een dergelijke groepering.

2.2 Wettelijk kader

Het merendeel van de verbonden partijen bestaat uit zogenaamde gemeenschappelijke regelingen. Het wettelijk kader hiervoor is vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wgr bepaalt in ieder geval dat de gemeenteraad toestemming moet verlenen voor de oprichting en deelname in een gemeenschappelijke regeling.

Artikel 1 Wgr

1. *De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van twee of meer gemeenten kunnen afzonderlijk of tezamen, ieder voorzover zij voor de eigen gemeenten bevoegd zijn, een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die gemeenten.*
2. *De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters gaan niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.*
3. *Onder het treffen van een regeling wordt in dit artikel mede verstaan het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.*

Aan een deel van de gemeenschappelijke regelingen neemt de gemeente Albrandswaard op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen-Plus (Wgr-Plus) verplicht deel, zoals de Stadsregio Rotterdam en de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (Plusregio's).

Voor het aangaan van overige bestuurlijke en financiële belangen, zoals de oprichting van een stichting, geldt dat de gemeente zich moet richten naar de Gemeentewet. Daarin is opgenomen dat het college slechts besluit tot oprichting van of deelname in een rechtspersoon indien daarmee het openbaar belang gediend is. De raad wordt hierin geconsulteerd.

Artikel 160 Gemeentewet

1. *Het college is in ieder geval bevoegd: (...)
e. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten; (...)*
2. *Het college besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en deze zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen.*
2. *Een besluit als bedoeld in het tweede lid behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten. De goedkeuring kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.*

De bepalingen in de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen geven echter geen kader aan wanneer een gemeente deel zou moeten nemen in een verbonden partij, zodat het noodzakelijk is hiervoor kaders te stellen (zie hierna hoofdstuk 4).

Het gericht zijn op het openbare/publieke belang is het belangrijkste toetscriterium bij het aangaan van bestuurlijke participaties.

Er is sprake van een publiek belang indien de overheid zich de behartiging van een zeker maatschappelijk belang aantrekt op grond van de overtuiging dat dit belang anders niet goed tot zijn recht komt. De wetgever heeft het begrip 'publiek belang' bewust ruim opgevat. Omdat gemeenten autonoom zijn, zijn het de gemeenten zelf die het begrip 'publiek belang' afbakenen. Een gemeentelijke activiteit dient het publieke belang indien het gemeentebestuur vindt dat dit zo is. Het gaat hier dus uiteindelijk om een politiek-bestuurlijke keuze. De mogelijkheden van een gemeente om het begrip 'publiek belang' af te bakenen worden wel door de wetgever begrensd. Op tal van beleidsterreinen bestaat er specifieke wet- en regelgeving die de speelruimte van de gemeentelijke overheid beperkt. Sommige taken worden nadrukkelijk aan de gemeente opgedragen. Soms wordt de behartiging van het openbaar belang aan andere overheden of professionele toezichthouders opgedragen. Als benedengrens van het begrip 'publiek belang' geldt de privésfeer van de burgers. Dat wil zeggen dat de gemeente niet mag treden in de bijzondere belangen van de ingezetenen.

2.3 Verschillende juridische verschijningsvormen

Het belangrijkste onderscheid is het verschil tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke verbonden partijen. Daarnaast bestaat er nog een mengvorm, de zogenaamde Publieke Private Samenwerkingsverbanden. Hieronder wordt in het kort op de juridische verschillen ingegaan.

2.3.1 Publiekrechtelijke verbonden partijen

Algemeen

Bij publiekrechtelijke verbonden partijen gaat het vooral om gemeenschappelijke regelingen. Bij gemeenschappelijke regelingen gaat het meestal om primaire gemeentelijke taken met een uitvoerend karakter. De belangen die daarbij worden behartigd liggen vaak op het vlak van de efficiency (kostenbesparing), doelmatigheid (grotere slagkracht), betere coördinatie en beïnvloeding van de regionale processen. Bij het aangaan van een gemeenschappelijke regeling speelt het kostenaspect een niet te verwaarlozen rol. Grotere organisaties hebben de potentie om efficiënter te kunnen werken. Een ander argument voor samenwerking is dat het voor de gemeente zelf vaak ondoenlijk is een organisatie op poten te zetten. Het gaat hier dan met name om een relatief kleine gemeentelijke taak of een taak die een zeer complexe materie omvat. Gemeenschappelijke regelingen vormen een verlengd lokaal bestuur waarbij de vrijwilligheid van de samenwerking voorop staat. Voor sommige taken heeft de wetgever echter verplichte samenwerking opgelegd, denk hierbij aan de stadsregio en de veiligheidsregio (Wgr-Plus).

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Gemeenschappelijke regelingen worden aangegaan op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De gemeenschappelijke regeling zelf regelt de vertegenwoordiging van de deelnemende gemeenten. Veelal is in de gemeenschappelijke regeling opgenomen dat de gemeenteraden een of meerdere lid/leden voor het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling kiezen. Uit de gekozen leden voor het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling kiest veelal het algemeen bestuur een dagelijks bestuur. Samenwerkingsverbanden die zijn aangegaan op basis van de Wgr bieden de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten vaak de mogelijkheid hun gevoelens kenbaar te maken. Dit is veelal bij de behandeling van de begroting of begrotingswijzigingen van de desbetreffende

gemeenschappelijke regeling. De raad heeft zo invloed op het algemeen bestuur van de desbetreffende gemeenschappelijke regeling bij de realisatie van de doelstelling. Het kenbaar maken van de gevoelens is iets anders dan goedkeuren. Uw raad heeft bij een gemeenschappelijke regeling niet de mogelijkheid niet akkoord te gaan met een aangeboden begroting. Een en ander is opgenomen in de Gemeentewet. Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen zijn zogenaamde verplichte uitgaven voor een gemeente. De bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling moeten in de begroting van de gemeente zijn opgenomen. Is dat niet het geval of wenst uw raad niet de volle bijdrage in de begroting op te nemen dan volgt een aanschrijving van de provincie (artikel 194 Gemeentewet).

Soorten publiekrechtelijke verbonden partijen

De volgende publiekrechtelijke verbonden partijen zijn mogelijk:

1. Openbaar lichaam (artikel 8 lid 1 Wgr)

Dit is de 'zwaarste' en meest voorkomende vorm van een verbonden partij. Een openbaar lichaam heeft rechtspersoonlijkheid en een algemeen bestuur (vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten) dat het dagelijks bestuur controleert. De openbare lichamen waarin de gemeente Albrandswaard participeert zijn: HALT Rotterdam-Rijnmond, de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, het Koepelschap Buitenstedelijk Groen, de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-IJsselmonde, de Stadsregio Rotterdam, de DCMR Milieudienst Rijnmond, de OGZRR, Volwasseneneducatie Rijnmond, de SVHW en het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde.

2. Gemeenschappelijk orgaan (artikel 8 lid 2 Wgr)

Zoals de naam al aangeeft is hier maar sprake van één orgaan. Deze vorm van gemeenschappelijke regeling heeft ook geen rechtspersoonlijkheid. De regeling kan dus geen eigen ambtenaren in dienst hebben. Ambtelijke ondersteuning moet komen van (een van) de deelnemers. Op dit moment participeert de gemeente Albrandswaard niet in een dergelijke gemeenschappelijke regeling.

3. Centrumgemeenteconstructie (artikel 8 lid 3 Wgr)

In deze situatie treedt een bestuursorgaan of ambtenaar van een van de deelnemers op namens een andere deelnemer, op basis van een mandaatverhouding. De expertise die nodig is voor het uitvoeren van een taak, kan dan bij één gemeente geconcentreerd worden die de andere gemeenten vertegenwoordigt. De andere gemeenten die deelnemen, behouden hun verantwoordelijkheid voor de beslissingen die de centrumgemeente neemt. De gemeente Albrandswaard neemt in een dergelijke constructie deel aan de Gemeenschappelijke regeling samenwerking sociale zaken Albrandswaard en Ridderkerk, waarbij Ridderkerk de centrumgemeente is.

4. Lichte regeling (artikel 1 lid 1 Wgr) / publiekrechtelijk convenant

Deze regeling wordt in artikel 8 van de Wgr niet afzonderlijk genoemd. De lichte regeling is gebaseerd op artikel 1 van de Wgr. Het gaat om een publiekrechtelijk convenant. De gemeente Albrandswaard is momenteel aangesloten bij het Convenant Bestuursrechtelijke aanpak hennepwekerijen.

2.3.2 Privaatrechtelijke verbonden partijen

Algemeen

Bij privaatrechtelijke verbonden partijen gaat het vooral om vennootschappen en stichtingen. In artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet staan bepalingen die slaan op het oprichten van en deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen en coöperaties en

onderlinge waarborgmaatschappijen. De belangrijkste bepaling is dat de deelneming het openbaar belang behartigt. Burgemeester en wethouders nemen pas een besluit nadat de raad hierover gehoord is.

Soorten privaatrechtelijke verbonden partijen

De volgende privaatrechtelijke verbonden partijen zijn mogelijk:

1. Vennootschap (NV en BV)

Naamloze vennootschappen zijn organisaties met een in overdraagbare (verhandelbare) aandelen verdeeld maatschappelijk kapitaal. Besloten vennootschappen zijn organisaties met een in niet-overdraagbare aandelen verdeeld maatschappelijk kapitaal. Momenteel participeert de gemeente Albrandswaard in de NV Bank der Nederlandse Gemeenten, de Eneco Holding NV, de BV gemeenschappelijk Bezit Evides en Essendael Beheer BV.

2. Stichtingen

Een stichting is een privaatrechtelijke rechtspersoon en wordt opgericht bij notariële akte. Een stichting heeft een bestuur voor de dagelijkse leiding, kent een ideëel doel en kan geen uitkeringen verrichten aan de bestuursleden; enkel het ideële of sociale doel, zoals beschreven in de doelstelling van de stichting, komt voor uitkering in aanmerking. Er is geen controlerend mechanisme; bestuurders worden niet gecontroleerd door een vereniging van aandeelhouders of een ledenvergadering, tenzij hierover in de statuten iets geregeld is. De gemeente Albrandswaard neemt thans deel aan de Stichting Distripark (instandhouding goederendistributiecentrum Distripark).

3. Verenigingen

De vereniging wordt ook opgericht bij notariële akte. De gezamenlijke leden kiezen en controleren het verenigingsbestuur uit hun midden. De Algemene ledenvergadering (alv) bepaalt het beleid van de vereniging. De leden van de vereniging hebben de vrijheid om zonder nadere voorwaarden uit te treden; dat is een risico voor de continuïteit van de vereniging. De gemeente Albrandswaard is lid van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Vereniging Zuid-Hollandse Gemeenten (VZHG) en de Vereniging van Gemeentesecretarissen (VGS).

4. Publiek Private Samenwerking (PPS)

PPS is een wijze om beleidsdoelen te realiseren door middel van samenwerking met marktpartijen. Een veel voorkomend voorbeeld van een PPS zien we in de lokale gebiedsontwikkeling. Dit kan zijn in de vorm van stichtingen, verenigingen, vennootschappen onder firma (VOF), bestuursovereenkomsten enz. Dit kan een meerwaarde opleveren ten aanzien van het benutten van kennis en expertise van andere partijen, en het spreiden van risico's. Ook kan het leiden tot een efficiëntere uitvoering van plannen en projecten. Vaak zullen niet alleen dergelijke overwegingen een rol spelen. Als door het aangaan van een PPS een belangrijke waarde wordt bevorderd die gunstig is voor het openbaar belang, kan eveneens een samenwerking worden aangegaan. Dit hoeft niet per se een PPS te zijn. In dit soort gevallen kan ook gebruik worden gemaakt van het middel van subsidieverlening. Een nadeel bij het gebruikmaken van subsidieregeling is dat de gemeente zelf niet actief deelneemt. Het risicoprofiel is op financieel gebied hoog te noemen. De gemeente loopt risico over het ingebrachte geld en dient daarnaast rekening te houden met het private belang dat kan afwijken van de eigen doelstelling. Aan de andere kant kan sprake zijn van forse exploitatiewinsten waarin de gemeente kan meedelen.

Publieke Private Samenwerkingen waaraan de gemeente Albrandswaard deelneemt, zijn de CV Essendael en Essendael Beheer BV.

3. AFWEGINGEN BIJ DEELNAME

In beginsel kunnen gemeenten op drie manieren hun taken (laten)uitvoeren, namelijk:

- door het zelf te doen (door een eigen gemeentelijke dienst);
- door deel te nemen aan een verbonden partij;
- door uit te besteden aan een andere organisatie die verder geheel losstaat van de gemeente (bijvoorbeeld door subsidie te geven, vergunningverlening, inkoopcontract e.d.).

Per situatie dient te worden afgewogen welk instrument het meest geschikt is voor de uitvoering van een gemeentelijke taak. Hieronder wordt ingegaan op de voor- en nadelen van verbonden partijen die een rol kunnen spelen bij deze afweging.

3.1 De voordelen

Mogelijke voordelen van een verbonden partij:

- **Efficiencyvoordelen:** Dit kan ontstaan door bijvoorbeeld samen met enkele andere gemeenten een sociale werkplaats te exploiteren, samen afvalinzameling te organiseren enzovoorts. Dit is ook de meest voorkomende reden om een gemeentelijke taak onder te brengen in een verbonden partij.
- **Risicospreiding:** Dit kan bewerkstelligd worden door (financiële) risico's met andere partijen te delen.
- **Bestuurlijke kracht en effectiviteit:** De deelnemers staan samen sterker ten opzichte van hun omgeving.
- **Kennisvoordeel:** de gemeente kan gebruik maken van kennis en expertise die niet in huis is.
- **Katalysatorfunctie:** de gemeente brengt samen met andere (semi)publieke en private organisaties activiteiten op gang die zonder de initiërende rol van de gemeenten niet of veel moeilijker van de grond zouden komen.

3.2 De nadelen

De nadelen van verbonden partijen zijn vooral gelegen in de risico's die er aan verbonden zijn. De risico's van verbonden partijen voor gemeenten zijn in twee dimensies te onderscheiden, namelijk financiële en bestuurlijk-organisatorische risico's. Bij het aangaan van nieuwe deelnames aan verbonden partijen moeten deze risico's in de overweging worden opgenomen.

- De beïnvloedingsmogelijkheden en de informatievoorziening zijn door de afstand minder vanzelfsprekend dan bij een eigen gemeentelijke dienst. Doordat met meerdere gemeenten / partijen een verbonden partij wordt aangegaan, wordt de zeggenschap over het belang dat de verbonden partij behartigd, gedeeld met andere partijen. Wanneer er sprake is van een openbaar lichaam vindt de voorbereiding op de besluitvorming bij dit lichaam plaats. Het komt vaak voor dat de informatievoorziening pas in een laat stadium de gemeente bereikt.
- Verder kan belangenverstrengeling optreden als de gemeente in meerdere rollen met een verbonden partij te maken heeft. Hierbij kan gedacht worden aan de rol van vergunningverlener, van handhaver van de wet- en regelgeving, van subsidieverlener of

van opdrachtgever. Deze relaties kunnen door elkaar heen gaan lopen. De eventueel hieruit voortvloeiende (schijn van) belangenverstrengeling kan negatieve consequenties hebben voor de persoon van de gemeentelijke vertegenwoordiger en voor het bestuurlijke imago als geheel van de gemeente.

Een ambtenaar kan de gemeente vertegenwoordigen. Deze kan in een situatie komen dat er sprake is van een rolconflict. De ambtenaar heeft dan namelijk een relatie met de particuliere onderneming en heeft anderzijds de plicht verantwoording af te leggen aan de bestuurder aan wie hij ondergeschikt is.

- Een vertegenwoordiger van de gemeente heeft een eigen verantwoordelijkheid voor het belang van de verbonden partij. Artikel 169 van de Gemeentewet zegt dat de leden van het college van burgemeester en wethouders afzonderlijk en als geheel aan de raad verantwoording schuldig zijn voor het door hen gevoerde bestuur. Anders gezegd: individuele leden van het college van burgemeester en wethouders hebben een publieke en geen private verantwoordelijkheid. Ook raadsleden kunnen zitting nemen en participeren in besturen van verbonden partijen en zullen, in voorkomende gevallen, op elk door de raad gewenst moment en gewenste wijze verantwoording afleggen aan de raad betreffende hun handelen in dezen.

Artikel 169 Gemeentewet

1. *Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.*
2. *Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uioefening van zijn taak nodig heeft.*
3. *Zij geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.*
4. *Zij geven de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, f, g en h, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt het college geen besluit dan nadat de raad zijn wensen en bedenkingen terzake ter kennis van het college heeft kunnen brengen.*
5. *Indien de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder f, geen uitstel kan leiden, geven zij in afwijking van het vierde lid de raad zo spoedig mogelijk inlichtingen over de uitoefening van deze bevoegdheid en het terzake genomen besluit.*

- Bij privaatrechtelijke deelnemingen kan sprake zijn van een belang dat strijdig is met het publieke belang van de gemeente.

Gemeentelijke vertegenwoordigers in een verbonden partij moeten bij de besluitvorming bij een verbonden partij steeds de belangen van de verbonden partij voor ogen houden. Dit is geregeld in artikel 140 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Automatisch volgt hieruit dat het nastreven van uitsluitend het gemeentelijk belang in strijd is met de redelijkheid en billijkheid. Dit laatste begrip is geregeld in artikel 8 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 130 Boek 2 Burgerlijk Wetboek

1. *Bij de statuten kan worden bepaald dat er een raad van commissarissen zal zijn. De raad bestaat uit een of meer natuurlijke personen.*
2. *De raad van commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Hij staat het bestuur met raad ter*

zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming.

3. *De statuten kunnen aanvullende bepalingen over de taak en de bevoegdheden van de raad en van zijn leden bevatten.*
4. *De statuten kunnen bepalen dat een vooraf of in functie aangeduide commissaris meer dan één stem wordt toegekend. Een commissaris kan niet meer stemmen uitbrengen dan de andere commissarissen tezamen.*

Artikel 8 lid 2 Burgerlijk Wetboek

1. *Een rechtspersoon en degenen die krachtens de wet en de statuten bij een organisatie zijn betrokken, moeten zich als zodanig ten opzichte van elkaar gedragen naar hetgeen door redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd.*
2. *Een tussen hen krachtens wet, gewoonte, statuten, reglementen of besluit geldende regel is niet van toepassing voorzover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.*

- Als de gemeente deelneemt in een vennootschap en die vennootschap gaat failliet, dan is de Gemeente in elk geval haar kapitaal in aandelen kwijt. Als een gemeente deelneemt aan een gemeenschappelijke regeling, dan zal zij moeten bijdragen aan het afdekken van eventuele exploitatiekosten. Verbonden partijen kunnen de gemeenten dan ook met (onverwachte) financiële tekorten confronteren. Hoe groot deze risico's zijn, is afhankelijk van onder meer de vorm van de verbonden partij, de omvang van het belang van de gemeente in de verbonden partij en de precieze afspraken die er zijn gemaakt.
- De gemeentelijke vertegenwoordiger kan naast, of in plaats van de vennootschap of stichting aansprakelijk worden gesteld voor de gemaakte schulden. De vertegenwoordiger van de gemeente kan daarbij worden geconfronteerd met verschillende vormen van aansprakelijkheid. Een dergelijke aansprakelijkheidstelling kan te maken hebben met het niet naar behoren vervullen van de taak (onbehoorlijke taakvervulling), of met een onrechtmatige daad of wanprestatie door de verbonden partij. In het uiterste geval kan de vertegenwoordiger zelfs hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor het geheel van de door de rechtspersoon of derde geleden schade. Dat risico is te verzekeren.

3.3 Wel of niet deelnemen aan een verbonden partij

Deze nota bevat geen eensluidend antwoord op de vraag of deelgenomen zou moeten worden aan een samenwerking. De ervaring leert dat ieder geval om een speciale afweging vraagt. Centraal staat daarbij telkens het antwoord op de vraag: is dit de geëigende vorm om de doelstelling van de gemeente te realiseren? Het voorgaande laat onverlet dat er wel een wijze van benadering van de verschillende samenwerkingsvormen kan worden bepaald. Hiervoor werd al onderscheid gemaakt tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke samenwerkingsvormen. Bij het beantwoorden van de vraag of aan een samenwerking moet worden deelgenomen speelt dit onderscheid een belangrijke rol. De wetgever heeft een voorkeur voor publiekrechtelijke boven privaatrechtelijke samenwerking. Gedachte hierachter is dat in een publiekrechtelijke samenwerking de openbaarheid en de controle beter zijn gewaarborgd dan in een privaatrechtelijke participatie.

Publiekrechtelijke samenwerking

Afhankelijk van de aard van de samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan hebben we te maken met de zwaardere vorm van verlengd lokaal bestuur. In dat geval zullen bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden overgedragen en zullen hogere eisen moeten worden gesteld aan de democratische controle. De Wet gemeenschappelijke regelingen is hiervoor het geschikte kader. In algemene zin kan worden gesteld dat aan publiekrechtelijke samenwerkingsvormen kan worden deelgenomen. Het betreft dus een positieve grondhouding die kan worden geduid als “ja, mits” aan een aantal voorwaarden op het terrein van aansturing, beheer en verantwoording is voldaan.

Privaatrechtelijke samenwerking

De benadering voor privaatrechtelijke samenwerkingsvormen is omgekeerd. In algemene zin kan worden gesteld dat dit een vorm is waaraan niet moet worden deelgenomen, tenzij er bijzondere redenen zijn die een uitzondering op deze regel rechtvaardigen. Belangrijkste reden om hier terughoudend in te zijn is de vermenging van functies die zowel in persoon als qua belang optreden. Er is immers veelal sprake van vermenging van publieke en particuliere belangen. Daarnaast zijn de mogelijkheden van borging van publieke belangen en democratische controle beperkter dan bij publiekrechtelijke samenwerking. Hier past dus een grote mate van terughoudendheid. Het is dus: ‘nee, tenzij’ er bijzondere redenen zijn om van de regel af te wijken.

Voor een verdere risico-inventarisatie en de daarbij behorende beheersmaatregelen wordt verwezen naar bijlage 1 (uit “Gemeente Governance” Handboek Verbonden Partijen ‘Twee voeten in één sok’).

3.4 Aandachtspunten bij een besluit tot deelname aan een verbonden partij

Rolverdeling tussen raad en college bij verbonden partijen

In een duaal stelsel voert het college uit, de raad stelt kaders en controleert. Dat geldt ook als het om verbonden partijen gaat. Daarbij helpt het om onderscheid te maken tussen de aanloopfase en de uitvoeringsfase. De aanloopfase is de fase waarin de gemeente toewerkt naar een besluit tot deelname aan een verbonden partij. De uitvoeringsfase is de fase waarin de deelname aan de verbonden partij een feit is: de verbonden partij voert bepaalde taken voor de gemeente uit. De deelname kan worden gewijzigd of worden beëindigd.

Aanloopfase

Rolverdeling

De wetgever heeft beschreven dat in principe het college beslist tot deelname aan een verbonden partij (bij gemeenschappelijke regelingen kunnen ook de raad of de burgemeester besluiten om delen van hun takenpakket en bevoegdheden in een gemeenschappelijke regeling onder te brengen), maar dat de raad toestemming moet geven bij deelname aan een gemeenschappelijke regeling (artikel 1 lid 2 Wgr) of zijn wensen en bedenkingen kenbaar moet maken bij deelname aan privaatrechtelijke rechtspersonen (artikel 160, lid 2 Gemeentewet).

Acties

Het college dient een ontwerp besluit tot deelname aan, of oprichting van, een verbonden partij aan de raad voor te leggen. De raad kan dan ten aanzien van het aangaan van een deelneming zijn 'wensen en bedenkingen' kenbaar maken. Ten aanzien van het aangaan van een gemeenschappelijke regeling dient de raad zijn toestemming te verlenen. Deze toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Dit is hét moment voor de raad om te controleren dat de taken die de verbonden partij voor de gemeente zal gaan uitvoeren tot het publiek belang behoren, om meerjarige kaders voor de verbonden partij vast te stellen (gemeentelijke doelen, kosten e.d.) en om te controleren of het college 'in control' is (beïnvloedingsmogelijkheden, informatievoorziening enz.).

Uitvoeringsfase

Rolverdeling

In deze fase is de deelname een feit en voert de verbonden partij bepaalde taken voor de gemeente uit.

1. Het college houdt toezicht op uitvoering, prestaties, kosten en risicobeheersing.
2. Zonodig stuurt het college tussentijds bij.
3. De controle of de verbonden partij de taak volgens de gestelde kaders uitvoert en of het college dit goed bewaakt, ligt bij de raad. De raad kan niet rechtstreeks ingrijpen bij de verbonden partij. Het college vertegenwoordigt de gemeente, en dan nog zijn de mogelijkheden sterk afhankelijk van de vorm van de verbonden partij, het aantal deelnemers, en van de afspraken die in de statuten van de verbonden partij (bij een vennootschap of stichting) of in de regeling (bij een gemeenschappelijke regeling) zijn vastgelegd. In sommige gevallen vertegenwoordigt een raadslid de gemeente bij een verbonden partij.

Acties

1. De verbonden partij krijgt, binnen de meerjarige kaders, zoveel mogelijk vrijheid om haar gemeentelijke taken uit te voeren.
2. Het college rapporteert in begroting en jaarrekening van de gemeente of de taakuitvoering door de verbonden partij volgens de door de raad gestelde kaders plaatsvindt. Aan de hand van deze rapportage kan de raad controle uitoefenen en eventueel bij het vaststellen van de begroting gebruik maken van zijn budgetrecht.
3. Tot slot is het van belang dat de raad de wijze waarop de verbonden partij haar gemeentelijke taak uitvoert periodiek evalueert. Aan de hand hiervan kan besloten worden tot ongewijzigde voortzetting, gewijzigde voortzetting of beëindiging van deelname aan de verbonden partij.

De aanloophase is cruciaal. Immers, in deze fase wordt geregeld welke beïnvloedingsmogelijkheden de gemeente heeft. Als de gemeente het hier laat liggen, dan wordt bijsturen tijdens de uitvoeringsfase een moeilijk karwei. De verschillende juridische vormen van verbonden partijen brengen al bepaalde sturingsmogelijkheden met zich mee. Maar het belangrijkste blijven de specifieke afspraken tussen gemeente en verbonden partij zoals die in de regeling/statuten worden geregeld.

Kernprobleem bij een aantal van de bestaande verbonden partijen is met name de informatievoorziening. Vaak wordt de informatie op een laat moment aangeleverd / beschikbaar

gesteld, waardoor het ambtelijk advies en het overleg hierover met de portefeuillehouder en BAR-gemeenten binnen een korte tijdspanne moet plaatsvinden. Dit impliceert dat het niet altijd mogelijk is goed en zorgvuldig voorbereid aan de besluitvorming bij de verbonden partij deel te nemen. In de aanloopfase zal dan ook in de toekomst extra aandacht moeten zijn voor afspraken over de aanlevering van informatie.

4. KADERSTELLING DOOR DE RAAD MET BETREKKING TOT VERBONDEN PARTIJEN

Algemeen

De uitgangspunten in de hoofdstukken hiervoor en de ervaringen met bestaande verbonden partijen met de gemeente Albrandswaard leiden tot de volgende richtlijnen/aanbevelingen. Daarnaast worden concrete kaders hieronder – zeer toepasselijk – omkaderd.

Richtlijnen

Zoals aangegeven, is de aanloopfase – de fase waarin de verbonden partij tot stand komt – van cruciaal belang. Op dat moment worden de belangrijkste beslissingen ten aanzien van invloed en sturing genomen.

Een voorgenomen besluit tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling, een aandeelhouderschap of de deelneming aan een privaatrechtelijke partij wordt in de vorm van een ontwerpbesluit ter kennis van de raad gebracht. Dit gebeurt op een zodanig tijdstip dat de raad redelijkerwijs invulling kan geven aan zijn verantwoordelijkheid.

Bij het ontwerp besluit wordt aanvullende informatie verstrekt met betrekking tot:

- de aansturing van de verbonden partij. Op welke wijze kan de gemeente invloed uitoefenen, heeft de gemeente zeggenschap;
- de bestuurlijke vertegenwoordiging;
- de (meerjarige) financiële gevolgen van deelneming gekoppeld aan de gevraagde prestaties, waarbij na een vastgestelde tijd een evaluatie plaatsvindt;
- de beëindigingsregeling;
- aan de deelneming verbonden risico's en indien het betreft een deelneming in een privaatrechtelijke partij een nauwkeurige omschrijving van de motivering van de keuze voor deze vorm van samenwerking (zie hierna);
- op welke wijze vorm is gegeven aan de waarborgen van de openbaarheid en de democratische controle;
- duidelijke afspraken over de inhoud en het tijdstip van informatievoorziening (explicitering informatiebehoefte raad; informatie over doelbereiking, prestaties, kosten, risicobeheersing);
- de koppeling van de P&C cyclus van de verbonden partij aan de gemeentelijke P&C cyclus.

Besturingsfilosofie

De gemeente heeft burens en gedeelde belangen. Samenwerken ter uitvoering van het openbaar belang komt al veel langer voor om diverse redenen, zoals:

- gedeeld(e) belang(en) met anderen;

- de gemeente kan een gewenst doel niet zelf realiseren;
- een gewenst doel kan op een efficiënte of doeltreffender wijze worden gerealiseerd;
- uit een oogpunt van kostenbesparing wordt met andere gemeenten samengewerkt;
- sommige gedecentraliseerde taken noodzaken tot samenwerken;
- een bestuurlijke verplichting.

Ook de gemeente Albrandswaard (er)kent deze redenen en ziet daarom samenwerking als een logisch, nuttig en noodzakelijk instrument om op een goede wijze het openbaar belang te dienen.

De gemeente Albrandswaard hecht aan de beginselen van openbaarheid en democratische controle, zeker daar waar sprake is van overdracht van verantwoordelijkheden en bevoegdheden en kiest daarom in eerste aanleg voor samenwerking op publiekrechtelijke basis.

Mocht het te behartigen belang vorderen dat wordt gekozen voor een andere (d.w.z. een privaatrechtelijke) vorm, dan zal extra aandacht worden besteed aan de motivering van die keuze. In de vorm van de regeling zal zoveel mogelijk worden tegemoet gekomen aan de eisen ten aanzien van openbaarheid en democratische controle.

Gaat het om taken die goed door andere (eventueel nog op te richten) privaatrechtelijke partijen uitgevoerd kunnen worden, al dan niet met een jaarlijkse bijdrage van de gemeente, dan zal de gemeente vanwege het vermijden van de “dubbele petten problematiek”, daarin niet bestuurlijk vertegenwoordigd zijn.

Indien de gemeente aandeelhouder is, wordt de gemeente op grond van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester. Eventueel kan de burgemeester zich laten vertegenwoordigen door een ander lid van het college. Overigens is het college bestuurlijk verantwoordelijk voor het aandeelhouderschap.

Vertegenwoordiging gemeente

In de gedualiseerde Gemeentewet zijn de bestuursbevoegdheden overgedragen aan burgemeester en wethouders. Ieder orgaan kan een gemeenschappelijke regeling in het leven roepen op die terreinen, waartoe het bevoegd is.

Logischerwijs betekent dit ook dat als uitgangspunt zou moeten worden genomen dat, afhankelijk van het onderwerp van de regeling, geen leden van een ander bestuursorgaan, dan dat de regeling in het leven heeft geroepen, zitting in het betreffende bestuur moeten (willen) nemen.

Dit om een doorkruising van de bestuurlijke posities te vermijden, evenals de problematiek van de “dubbele petten”. Het gaat hierbij om het dagelijks bestuur/uitvoering versus kaderstelling en controle. Dit betekent dat bij de verbonden partijen waarbij de gemeente Albrandswaard is aangesloten (zie hierna hoofdstuk 5) er in beginsel voor gekozen zal moeten worden geen raadsleden als vertegenwoordiger te benoemen, maar dat dit enkel collegeleden kunnen zijn.

Het is de vraag of er een scheiding moet zijn tussen de klant- en eigenaarrol. Als eigenaar van de verbonden partij dient de gemeente de belangen van de verbonden partij te behartigen. Als klant neemt de gemeente producten of diensten van de verbonden partij af en moet zij de belangen van de gemeente behartigen.

In het algemeen worden beide rollen verenigd in één persoon, namelijk de vakinhoudelijke portefeuillehouder die lid van het dagelijks bestuur is.

De reden hiervoor is gelegen in het feit dat deze constructie eenduidig is, waardoor communicatieproblemen beperkt blijven ("minder bureaucratie"). Er is immers één bestuurlijk aanspreekpunt. Bijkomend voordeel is dat bij de eigenaar meer materiedeskundigheid bestaat vanuit zijn optreden als klant.

Informatieplicht college

In de Gemeentewet is de verantwoordingsplicht tegenover de raad voor het college en de burgemeester voor het gevoerde bestuur vastgelegd in artikel 169 (college) en 180 (burgemeester).

Om daar meer vorm aan te geven heeft de Gemeentewet een actieve en een passieve informatieplicht voorgeschreven in lid 2 (actief) en lid 3 (passief) van beide genoemde artikelen. Daarnaast geldt op grond van lid 4 van artikel 169 Gemeentewet een specifieke plicht van het college de raad desgevraagd vooraf te informeren over genoemde bestuursbesluiten (privaatrechtelijke rechtshandelingen, rechtsgedingen c.a., voorbereiding civiele verdediging en jaarmarkten c.a.). Informatie vooraf geschiedt ook indien die besluiten ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor de gemeente. In dat geval neemt het college geen besluit dan nadat de raad zijn wensen en bedenkingen ter zake ter kennis van het college heeft kunnen brengen.

Artikel 180

1. *De burgemeester is aan de raad verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur.*
2. *Hij geeft de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.*
3. *Hij geeft de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.*

Artikel 169

1. *Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.*
2. *Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.*
3. *Zij geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.*
4. *Zij geven de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, f, g en h, indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt het college geen besluit dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.*
5. *Indien de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder f, geen uitstel kan lijden, geven zij in afwijking van het vierde lid de raad zo spoedig mogelijk inlichtingen over de uitoefening van deze bevoegdheid en het terzake genomen besluit.*

Informatieplicht bestuur en bestuurders regeling

De Wgr bevat in de artikelen 16 tot en met 18 bepalingen over het verstrekken van informatie door de bestuursorganen van een gemeenschappelijke regeling aan de gemeenteraad of leden daarvan. Dit moet verplicht in de regeling worden opgenomen.

De Gemeenschappelijke regeling voor de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond bepaald in *artikel 10* bijvoorbeeld:

1. *Een lid van het algemeen bestuur geeft aan de gemeenteraad, door wie het lid is aangewezen, alle inlichtingen die door de gemeenteraad, of één of meer leden daarvan, worden verlangd op de in die gemeente gebruikelijke wijze.*
2. *Een lid van het algemeen bestuur kan door de gemeenteraad die het lid heeft aangewezen, op de in die gemeente gebruikelijke wijze ter verantwoording worden geroepen voor de wijze waarop het lid de gemeenten in dat bestuur heeft vertegenwoordigd.*
3. *Indien een lid van het algemeen bestuur niet meer het vertrouwen geniet van de raad die hem/haar heeft aangewezen kan deze hem/haar als zodanig ontslaan.*

Sturen en beheersen

De raad kan sturen door gebruikmaking van zijn budgetrecht. De raad zou zich uit kunnen spreken over een richtlijn voor het budget van de verbonden partijen. Wanneer gemeenten dit individueel oppakken bestaat het gevaar dat vanuit de gemeenten verschillende kaders worden aangereikt. Het verdient aanbeveling dit regionaal op te pakken.

Bij extra toegevoegde taken van de verbonden partij voor de gemeenten zou een extra budget bovenop de indexering kunnen worden toegekend. Een dergelijke richtlijn biedt in een vroeg stadium houvast voor de inbreng in regionaal overleg en levert zo naar het oordeel van ons college een belangrijke bijdrage aan het beheersen van de kosten van verbonden partijen. Hier wordt nog eens herhaald dat de bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling waartoe het bestuur heeft besloten, verplicht moet worden opgenomen in de begroting, ongeacht de vraag of het college of de raad hiermee instemt of niet.

Hier dient vermeld te worden dat de gemeente Albrandswaard is aangesloten bij de Werkgroep financiële sturing gemeenschappelijke regelingen van de Kring van Gemeentesecretarissen. De aansturing van gemeenschappelijke regelingen blijkt niet eenvoudig. Weliswaar wordt aan gemeenteraden gevraagd om (bijvoorbeeld) over de begroting van hun gevoelens te doen blijken, maar zonder nadere coördinatie blijken gemeenschappelijke regelingen in dat systeem te worden geconfronteerd met een veelheid van verschillende gevoelens en opvattingen, waaruit het bestuur van de regeling zelf zijn lijn zal moeten destilleren. Daarnaast is het in veel gemeenten niet eenvoudig om binnen de daarvoor gestelde termijnen de raad een uitspraak te laten doen. Deze situatie heeft ertoe geleid dat de invloed van gemeenten op gemeenschappelijke regelingen niet groot was en dat daarover in de gemeenten fors onbehagen bestond. Eén en ander kwam tot uiting in grote kostenstijgingen die voor de gemeenten in feite onbeïnvloedbaar waren. Het college van de gemeente Vlaardingen stuurt namens alle gemeenten in de regio Rotterdam-Rijnmond en één gemeente op Goeree-Overflakkee jaarlijks naar alle gemeenschappelijke regelingen waarin deze gemeenten deelnemen een zogenaamde indexeringsbrief die door de werkgroep wordt voorbereid. Deze indexeringsbrief heeft ertoe geleid dat de invloed van de gemeenten op de gemeenschappelijke regelingen vergroot werd: alle gemeenten geven het zelfde geluid af, dat bovendien een sterk objectief karakter draagt. Bovendien wordt een signaal afgegeven op een moment dat de gemeenschappelijke regelingen er ook nog uitvoering aan kunnen geven, namelijk aan het begin van een nieuwe begrotingscyclus. De kans op ongecontroleerde kostenstijgingen bij gemeenschappelijke regelingen is door dit systeem aanzienlijk teruggelopen.

De genoemde indexeringsbrief wordt gezonden aan de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, de DCMR, het Koepelschap Buitenstedelijk Groen, de OGZRR, Halt en de Stadsregio.

Als kader ten aanzien van de begroting kan de indexeringsbrief van de Kring van Gemeentesecretarissen als uitgangspunt worden genomen. Deze zal in beginsel ook worden toegezonden aan de gemeenschappelijke regelingen die niet vallen onder de werkgroep financiële sturing gemeenschappelijke regelingen van de Kring van Gemeentesecretarissen.

Verantwoorden en toezicht houden

Er zijn enkele regels over het tijdig aanbieden van de begroting en rekening van verbonden partijen (o.a. regelgeving voor de gemeenschappelijke regelingen en regels voor stichtingen). Deze regels komen er praktisch op neer dat begroting en rekening voor juli van enig jaar bij de gemeente moeten worden ingediend.

De rol die de gemeenteraad ten aanzien van die begrotingen heeft, is – zoals eerder vermeld – echter beperkt. Op grond van artikel 35, lid 3 Wgr strekt de taak van de raad niet verder dan een zienswijze naar voren te brengen over de ontwerp-begroting. De begroting wordt echter door het algemeen bestuur van de regeling, al dan niet met inachtneming van de eventuele zienswijzen, vastgesteld.

Artikel 35 lid 3 Wgr

lid 3 De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan hun zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerp-begroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

De feitelijke invloed van de raad is dus gering. Daarnaast dient vastgesteld te worden dat ook het moment waarop de raad zijn zienswijze in kan dienen zich aan de achterkant van de begrotingscyclus bevindt.

Een mogelijkheid om de raad invloed te geven op het beleid van de verbonden partijen is in onze ogen in de P&C cyclus van de verbonden partijen een kaderbrief te introduceren. Deze brief dient de verbonden partij voorafgaand aan de op te stellen begroting toe te zenden aan de deelnemende gemeenten van de verbonden partij. Dit zou uiterlijk eind februari moeten gebeuren.

In deze kaderbrief dienen in hoofdlijnen de activiteiten en werkzaamheden die in het volgend begrotingsjaar worden uitgevoerd door de verbonden partij aan de orde te komen, waarbij de raad de mogelijkheid heeft om op de kaderbrief te reageren richting de verbonden partij.

Hiermee wordt de mogelijkheid gecreëerd om aan de voorkant van de begrotingscyclus als gemeenteraad invloed uit te oefenen op de werkzaamheden/activiteiten van de verbonden partij. De ontwerp-begroting van de verbonden partij dient vervolgens getoetst te worden aan de kaderbrief. Indien de begroting blijft binnen de normen en uitgangspunten die in de kaderbrief zijn vastgesteld zou de raad de bevoegdheid om een zienswijze naar voren te brengen op dit ontwerp kunnen mandateren aan het college.

5. OVERZICHT HUIDIGE VERBONDEN PARTIJEN

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van onze gemeente. De nadruk ligt hierbij op de gemeenschappelijke regelingen. Van de verbonden partij wordt genoemd het doel, de betrokkenen, het bestuurlijk belang, het financieel belang, het eigen vermogen, het laatste bekend financiële resultaat, de solvabiliteit, belangrijke ontwikkelingen en eventuele opmerkingen. De verbonden partijen zijn verdeeld in publiekrechtelijke regelingen en deelnemingen.

De gemeente is vertegenwoordigd in dertien gemeenschappelijke regelingen:

A. Stadsregio Rotterdam

Vooraf

De Stadsregio Rotterdam is een zogenaamde Plusregio op grond van de Wgr-Plus (Wet gemeenschappelijke regelingen-Plus). De deelname van de gemeente Albrandswaard is op grond van deze wet verplicht.

Doel

De stadsregio heeft tot taak de bevordering van een evenwichtige ontwikkeling in het gebied. Daartoe ontwerpt het regionaal beleid op het terrein van de ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, economie, onderwijs, milieu, recreatie en toerisme. Op deze terreinen heeft het sturende en ordende taken en bevoegdheden. De taken en de bevoegdheden van de stadsregio zijn vooral afkomstig van de rijksoverheid en de provincie. Overige taken zijn alleen met instemming van de gemeenten opgenomen in de gemeenschappelijke regeling van de stadsregio.

Missie: De stadsregio Rotterdam is een slagvaardig, op uitvoering gericht regionaal bestuur dat via een integrale aanpak zaken tot stand brengt, die gemeenten afzonderlijk niet kunnen realiseren. De stadsregio werkt aan een goed bereikbare regio met een sterke concurrentiepositie en een aantrekkelijk leef-, woon- en vestigingsklimaat. De stadsregio versterkt daartoe de economische, ruimtelijke en sociale samenhang van de regio.

Betrokkenen

Deelnemende gemeenten: Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle a/d IJssel, Hellevoetsluis, Krimpen a/d IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.

Zeggenschap

De stadsregio Rotterdam wordt ondersteund door een ambtelijke organisatie (60 fte) en via ambtelijke werkgroepen met daarin eventueel vertegenwoordigers van de gemeenten. De organisatie is onderverdeeld in vier sectoren:

- sector Bedrijfsvoering,
- sector Ruimtelijke ordening, Wonen, Economie en Sociaal beleid (RWE),
- sector Verkeer en Vervoer,

- sector Groen en Milieu.

Het bestuur van de stadsregio wordt gevormd door de regioraad. Alle gemeenten hebben daarin, naar evenredigheid van het aantal inwoners, vertegenwoordigers afgevaardigd. Dit kunnen gemeenteraadsleden zijn, maar ook burgemeesters en wethouders.

De *regioraad* bestaat uit 30 leden, exclusief de voorzitter, die uit hun midden een *dagelijks bestuur* van 6 leden kiezen. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is de burgemeester van Rotterdam tevens de *voorzitter* van de regioraad en van het dagelijks bestuur. Bijzonder voor de stadsregio is dat de regioraadsleden hebben afgesproken zich als politieke fracties te organiseren en niet als losse gemeentewoordvoerders op te treden. Ondanks het feit dat de raad niet rechtstreeks door de bevolking is gekozen, willen de leden zo toch een zo goed mogelijke afspiegeling vormen van de gekozen politieke verhoudingen in de regio.

Thans maken wethouder B.G. Euser en gemeenteraadslid H.J. van der Graaff (PvdA) namens de gemeente Albrandswaard deel uit van de regioraad.

In de regioraad heeft de gemeente Albrandswaard 4 van de 110 stemmen. Het BAR-verband heeft totaal 16 van de 110 stemmen, tegenover bijvoorbeeld Rotterdam 38.

De regioraad kent een aantal commissies die adviseren op de onderscheiden beleidsvelden (Bestuurlijke Organisatie Communicatie en Middelen, Wonen, Verkeer en Vervoer, Jeugdzorg en Sociaal Beleid, Groen Ruimtelijke Ordening en Milieu, Economie (Regionaal Economisch Overleg) en de Bezwaarschriftencommissie stadsregio Rotterdam. De stadsregio kent een gemengde commissiestructuur: voor vergaderingen van de commissies worden ook portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten uitgenodigd. De stadsregio Rotterdam kent geen plaatsvervangende commissieleden. Ook vervanging door ambtenaren is niet toegestaan. Uiteraard kunnen zij de beraadslagingen wel ter plekke volgen: commissievergaderingen zijn immers openbaar.

Informatievoorziening

Over het algemeen wordt de stukken voor commissievergaderingen maximaal een week voor de vergadering toegezonden. Dit wordt als bezwarend ervaren, omdat binnen een korte tijdspanne deze vaak lijvige stukken doorgenomen moeten worden, er een advies over opgesteld moet worden en vooroverleg met de portefeuillehouder of het desbetreffende raadslid moet plaatsvinden. Deze tijd wordt als te kort ervaren. Vaak worden zaken ook verbrokkeld aangeboden, waardoor er weinig overzicht is. In de Commissie Jeugdzorg is sinds kort een agendacommissie actief die voor meer stroomlijning zorgt. Hierin worden soms zaken inhoudelijk voorbesproken, maar deze agendacommissie zorgt er ook voor dat zaken niet of minder verbrokkeld worden behandeld. Wanneer verordeningen moeten worden vastgesteld, is de informatievoorziening conform de gemeenschappelijke regeling.

Financieel belang

Het door een overkoepelend orgaan laten uitvoeren van (boven)gemeentelijke taken, die door de deelnemende gemeenten op individuele basis niet exploitabel zijn qua bedrijfsvoering en financiën. Dienovereenkomstig is door de deelnemende gemeenten een gemeenschappelijke regeling in het leven geroepen.

Bijdrage 2007: € 100.681

Bijdrage 2008: € 105.151
Bijdrage 2009: € 110.444
Bijdrage 2010: € 114.012
Bijdrage (begroot) 2011: € 115.129

Eigen vermogen 2009

Totaal-bedragen per 31-12-2009:

- a. Reserves: € 74.847.108,-
- b. Voorzieningen: € 8.575.315,-.

Financieel resultaat 2009

€ 2.346.634 batig (vóór bestemming).

Solvabiliteit

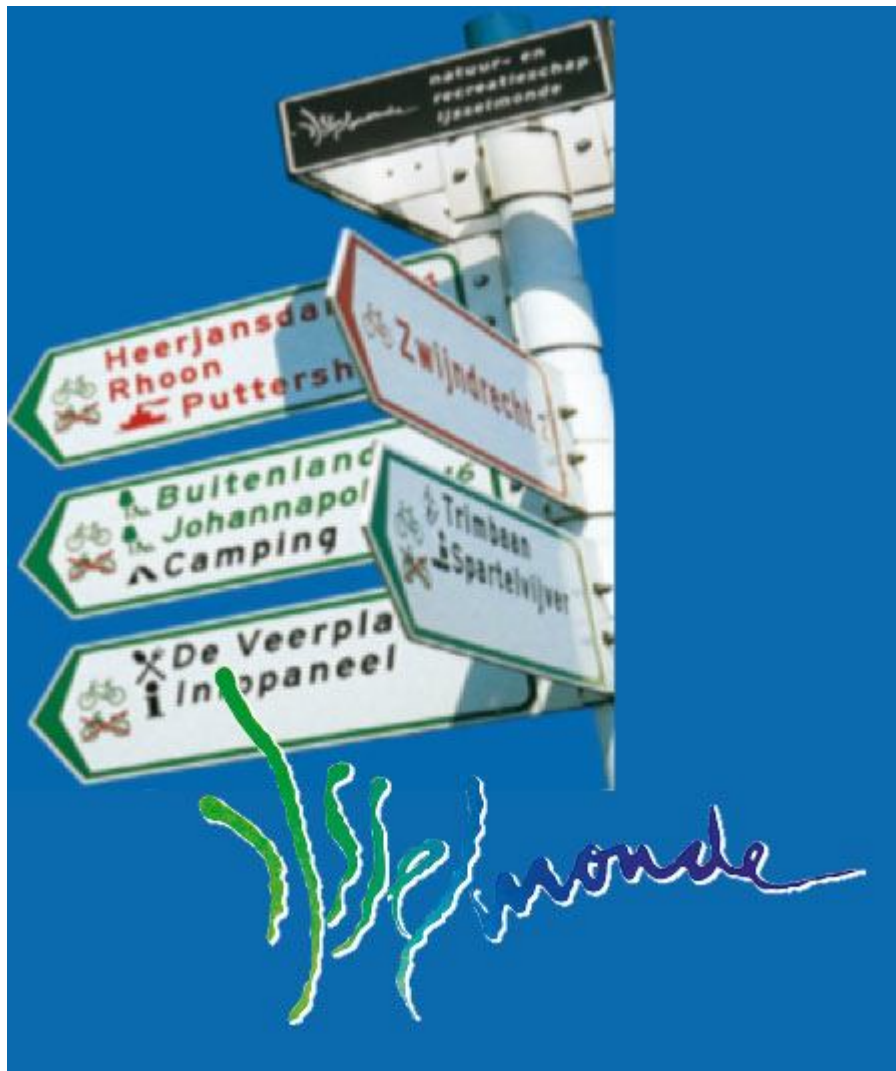
- a. verhouding totaal vermogen / vreemd vermogen: 116,87% (= < 200%).
- b. verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen: 16,87% (= < 100%).

Te lage solvabiliteit, omdat financiering van activiteiten plaats vindt door gemeentelijke, provinciale en rijksbijdragen.

Conclusie

Door de verplichte deelname aan deze gemeenschappelijke regeling en de grootte ervan, wordt de invloed van de gemeente Albrandswaard op de besluitvorming in deze als marginaal ervaren. Dat kan verschillen per commissie: het overleg en in de informatievoorziening met betrekking tot de commissie Jeugdzorg wordt bijvoorbeeld als aanzienlijk constructiever ervaren dan die in de commissie Wonen. Daar waar de invloed als marginaal ervaren wordt, voert de gemeente Rotterdam de boventoon.

B. Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)

Doel

Het schap heeft tot taak in onderlinge samenhang het behartigen van het gemeenschappelijk belang van de deelnemers voor wat betreft de ontsluiting, ontwikkeling, aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en waar mogelijk het toerisme en van natuur en landschap in het gebied waarvoor de regeling geldt.

Het NRIJ is bijvoorbeeld een van de beoogd beheerders van Het Buitenland van Rhoon.

Beleidsvoornemens: In 2008 is een nieuwe schapsvisie opgesteld voor de periode 2009-2012. De visie die het schapsbestuur de komende periode voor ogen heeft luidt als volgt: "de realisatie van een samenhangend groenblauw casco in aansluiting op de omgeving met daarin opgenomen een recreatief systeem bestaande uit een divers recreatief netwerk en strategisch gelegen knooppunten." De visie is uitgewerkt in missies voor vijf deelgebieden.

Uitvoering van het landinrichtingsprogramma, Landschapspark Buytenland en de Zuidpolder van Barendrecht worden als belangrijke groenopgaven voor de toekomst gezien.

Betrokkenen

Provincie Zuid-Holland en de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk, Rotterdam en Zwijndrecht.

Zeggenschap

Het algemeen bestuur van het schap bestaat uit veertien leden, waarvan twee uit de Gemeente Albrandswaard (wethouder M.P.C. van Ginkel en raadslid P.B. Roimans). Het dagelijks bestuur van het schap bestaat uit zeven leden, waarbij wethouder M.P.C. van Ginkel vice-voorzitter is.

Financieel belang

In samenwerking met de provincie Zuid-Holland en buurgemeenten beheren, ontwikkelen, herinrichten en uitbreiden van openbare natuurgebieden voor (buitenstedelijke) recreatie. Deze samenwerking is gebundeld in het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde, waaraan jaarlijkse bijdragen worden gedaan in de kosten door de provincie Zuid-Holland voor 20%, de gemeente Rotterdam voor 45% en de deelnemende gemeenten voor 35%.

Bijdrage 2007: € 123.390

Bijdrage 2008: € 126.775

Bijdrage 2009: € 131.478

Bijdrage 2010 begroot: € 131.478

Bijdrage 2011 begroot: € 132.284

Bijdrage 2012 begroot: € 132.284

Eigen vermogen

Totaal-bedragen per 31-12-2009:

a. Reserves: € 2.646.713,-

b. Voorzieningen: € 1.568.785,-

Financieel resultaat 2009

€ 434.896,- batig (voor bestemming).

Solvabiliteit:

a. verhouding totaal / vreemd vermogen: 216,48% (> 200%)

b. verhouding eigen / vreemd vermogen: 116,48% (> 100%).

C. Koepelschap Buitenstedelijk Groen (KBG)

Doel

Het Koepelschap heeft tot doel op basis van een Rijks-, provinciaal en regionaal programma/beleid in onderlinge samenhang een evenwichtige ontwikkeling en instandhouding van het buitenstedelijk groen als geheel in het gebied en in verhouding tot zijn omgeving te bevorderen. Het Koepelschap fungeert als 'koepel' voor vier recreatieschappen in de regio Groot Rijnmond (Rottemeren, Midden-Delfland, IJsselmonde, Voorne-Putten-Rozenburg).

Beleidsvoornemens: De komende jaren worden de (nieuwe) taken van het schap ugebouwd.

Realisatie 2008: Met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2008 is de Gemeente Nederlek toegetreten. De eerste bestuurlijke contacten zijn gelegd met de 'nog-niet-deelnemers' Den Haag, Zoetermeer, Westland, Midden Delfland, Delft en Lansingerland. In 2008 is een Meerjarenprogrammering 2008-2014 vastgesteld. Er is een eerste aanzet gegeven over de 'organisatie van de groenopgave in Zuid-Holland'.

Betrokkenen

De provincie Zuid-Holland en de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Hendrik-Ido-Ambacht, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Maassluis, Nederlek, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen, Westvoorne en Zwijndrecht.

Zeggenschap

Het algemeen bestuur van het koepelschap bestaat uit twintig leden, waarvan één van de Gemeente Albrandswaard (M.P.C. van Ginkel), benoemd door de gemeenteraad. Het dagelijks bestuur bestaat uit tien leden door en uit het algemeen bestuur aangewezen.

Financieel belang

Bijdrage 2007 € 1.839

Bijdrage 2008 € 8.370

Bijdrage 2009 € 15.454

Bijdrage begroot 2010 € 18.383

Bijdrage begroot 2011 € 25.271

Bijdrage begroot 2012 € 30.960

Eigen vermogen, Financieel resultaat, Solvabiliteit

Deze regeling houdt zich enkel en alleen bezig met het verevenen van de gemeentelijke bijdragen voor buitenstedelijke recreatie. Zij hebben geen eigen/vreemd vermogen, omdat zij verder geen activiteiten ontwikkelen.

D. Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR)

Doel

Het openbaar lichaam heeft tot taak het beheren en in stand houden van een gemeenschappelijke milieudienst, de DCMR, en is ingesteld met het oog op de zorg voor het milieu in het bij de samenwerking betrokken gebied.

Betrokkenen

De DCMR werkt uit naam van en in opdracht van zestien Rijnmondgemeenten (Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle a/d IJssel, Hellevoetsluis, Krimpen a/d IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne) en de provincie Zuid-Holland. De dienst is sinds 1987 ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling, een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam.

Zeggenschap

De Rijnmondgemeenten en de provincie besturen gezamenlijk de dienst. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit een algemeen en een dagelijks bestuur en de voorzitter. Het lid dat namens de gemeente Albrandswaard in het algemeen bestuur zit, heeft vier van de 270 stemmen (provincie Zuid-Holland: 90, Rotterdam: 90, overige (15) gemeenten tezamen: 90). Het dagelijks bestuur bestaat uit leden van de provincie, de gemeente Rotterdam en twee vertegenwoordigers van de overige Rijnmondgemeenten. Namens de gemeente Albrandswaard maakt burgemeester Bergmann deel uit van het algemeen en het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam. De directeur geeft leiding aan de dienst.

Voor de gemeente Albrandswaard voert de DCMR de volgende taken uit:

- het in stand houden van een centrale meld- en regelkamer en een coördinatie- en informatiepunt handhaving milieuregelgeving;
- het adviseren over en de ambtelijke voorbereiding van door burgemeester en wethouders te geven beschikkingen ingevolge de Wet milieubeheer;
- uitvoering van procedures conform de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht;
- controle op naleving van de Wet milieubeheer alsmede het adviseren over mogelijke toepassing van handhavingsmiddelen in geval van geconstateerde overtredingen.

Met betrekking tot de uitvoering en nadere invulling van de hiervoor genoemde taken worden door of namens het dagelijks bestuur en elk van de deelnemers schriftelijk werkafspraken gemaakt.

Financieel belang

Bijdrage 2009: € 342.855 (begroot € 306.828). Conform de afspraken die gelden voor programmafinanciering geldt binnen de marge van +/- 15% geen bij- of terugbetaling.

Begrootte bijdrage 2010: € 293.721, t/m november 2010 gerealiseerd € 252.030

Begrootte bijdrage 2011: € 304.992

Eigen vermogen

Per 31-12-2009 €5.377.652,-.

Financieel resultaat 2009 na bestemming

€4.183.142,-.

Solvabiliteit

a. verhouding totaal vermogen / vreemd vermogen: 163,6% (= < 200%).

b. verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen: 38,9% (= < 100%).

Financiering van de jaarlijkse activiteiten vindt door de deelnemende gemeenten plaats.

E. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Doel

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) is bij gemeenschappelijke regeling ingesteld met als doel:

- het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en brandgevaar;
- het redden van mens en dier;
- het organiseren van het vervoer van zieken en de slachtoffers van ongevallen;
- het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;

In de VRR wordt samengewerkt door de hulpverleningsdiensten in de regio Rotterdam-Rijnmond.

De VRR kent een Regionale Brandweer, de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen, de Ambulancezorg Rotterdam-Rijnmond en de gemeenschappelijke meldkamer van politie, brandweer en ambulance. De VRR heeft tot taak een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden op het terrein van de Brandweerwet 1985, de Wet ambulancevervoer en de Wet geneeskundige hulpverlening bij rampen.

De organisatie VRR telt vijf directies die zich met de kerntaken van de organisatie bezighouden. Dit zijn de Stafdirectie Risico- en Crisisbeheersing (SRC), de Ambulancezorg Rotterdam-Rijnmond / VRR (AZRR / VRR), de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK), de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en de Regionale Brandweer Rotterdam-Rijnmond (RBRR).

Betrokkenen

De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Middelharnis, Oostflakkee, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.

Zeggenschap

De burgemeesters van alle 19 gemeenten van de regio Rotterdam-Rijnmond vormen samen het algemeen bestuur van de veiligheidsregio. Dit bestuur stelt de hoofdlijnen van het te voeren beleid en de financiële kaders vast. Elk lid van het algemeen bestuur legt binnen haar of zijn gemeenteraad verantwoording af over het door de VRR gevoerde beleid. Zij vergaderen meerdere malen per jaar.

Iedere gemeentevertegenwoordiger heeft één stem, met uitzondering van de leden die ene gemeente vertegenwoordigen met een inwonertal boven de 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot ene maximum van 11 stemmen per gemeente.

Acht leden uit het algemeen bestuur vormen het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur is belast met de voorbereiding en uitvoering van de besluiten die het algemeen bestuur neemt. Zij vergaderen net als het algemeen bestuur meerdere malen per jaar.

De vergadering is besloten en daarmee zijn ook de agenda, verslagen en vergaderstukken niet openbaar.

De Veiligheidsdirectie is het hoogste ambtelijke besluit- en beleidsvormende orgaan op het terrein van risicobeleid, rampenbestrijding, crisisbeheersing en multidisciplinair grootschalig trainen, oefenen en optreden. De Veiligheidsdirectie is het primaire adviesorgaan van het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio.

Financieel belang

Bijdrage 2008: € 153.700

Bijdrage 2009: € 168.992

Bijdrage begroot 2010: € 941.039 (inclusief € 764.259 Basis Brandweezorg - Dienstverleningsovereenkomst)

Bijdrage begroot 2011: € 920.232 (inclusief € 744.441 Basis Brandweezorg - Dienstverleningsovereenkomst)

Eigen vermogen

Totaal-bedragen per 31-12-2009:

a. Reserves: € 7.329.000,-

b. Voorzieningen: € 123.000,-.

Financieel resultaat 2009

€ 122.000,- negatief.

Solvabiliteit

a. verhouding totaal vermogen / vreemd vermogen: 118,12% (= < 200%).

b. verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen: 18,12% (= < 100%).

Financiering van de jaarlijkse activiteiten vindt plaats door gemeentelijke bijdragen.

F. Regionale Hulpverleningsdienst Rotterdam-Rijnmond (RHRR)

De RHRR wordt opgeheven. De taken zijn overgegaan naar de hierna genoemde Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR).

G. Intergemeentelijke Brandweer Zuid (IBZ)

Doel

De IBZ heeft tot taak de uitvoering van werkzaamheden op het terrein van de Brandweerwet 1985 en de Wet rampen en zware ongevallen. De regeling wordt opgeheven zodra deze geheel is geïntegreerd in de Veiligheidsregio.

Alle activiteiten van de IBZ vinden nu al plaats in de Veiligheidsregio.

H. Volwasseneneducatie Rijnmond 2007 – 2010 (OLIVER)

Doel

Deze regeling heeft tot taak de behartiging van de gemeenschappelijke belangen in het kader van de Wet educatie en beroepsonderwijs waaronder een gezamenlijke inzet van een deel van de rijksbijdrage educatie. Op korte termijn zal deze regeling vernieuwd worden.

Betrokkenen

De gemeenten Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Maassluis, Rozenburg, Brielle, Westvoorne, Hellevoetsluis, Bernisse, Spijkenisse, Albrandswaard, Barendrecht, Ridderkerk, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Dirksland, Middelharnis, Oostflakkee en Goedereede.

Zeggenschap

Het bestuur bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Elke deelnemende gemeente heeft één lid in het algemeen bestuur (een lid van het college van burgemeester en wethouders aangewezen door de gemeenteraad). Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vier andere door en uit het algemeen bestuur uit zijn midden aan te wijzen leden. De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur aangewezen. Er is inmiddels een nieuwe gemeenschappelijke regeling in concept gereed.

Financieel belang

Gemeentebegroting 2010:

Lasten: € 200.411,- op basis van onderwijscontracten.

Baten: € 200.411,- zijnde rijksbijdragen.

De rijksoverheid geeft de gemeente Albrandswaard een bijdrage. Deze bijdrage is gelijk aan de bijdrage die de gemeente aan OLIVER levert. Er zijn dus geen kosten voor de gemeente.

I. Ontwikkelingsmaatschappij Midden-IJsselmonde (OMMIJ)

Doel

Doelstelling van het openbaar lichaam Midden-IJsselmonde is het realiseren van de VINEX locatie Midden-IJsselmonde en het vervolgens overdragen van gronden ten behoeve van de exploitatie en beheer van de openbare ruimte, zoals door het plangebied aangegeven en begrensd binnen het financiële, planologische, programmatische en kwalitatieve kader.

Betrokkenen

De gemeenten Albrandswaard en Barendrecht.

Zeggenschap

Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit vier leden per gemeente, de voorzitter inbegrepen, waarbij de Raden van de gemeente ieder twee leden uit hun midden aanwijzen, zijnde geen lid van het college en waarbij de colleges van de gemeenten uit hun midden twee leden aanwijzen. Het dagelijks bestuur bestaat uit vier leden. De leden van het dagelijks bestuur zijn de leden van het algemeen bestuur welke afkomstig zijn van de colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten.

Financieel belang

In samenwerking met de gemeente Barendrecht ontwikkelen van de VINEX-lokatie Midden-IJsselmonde. Door samenwerking kosten besparen op het in exploitatie nemen van deze Vinex-lokatie, waarvan Plan Carnisselande (ca. 75%) ten behoeve van de gemeente Barendrecht en Plan Portland (ca. 25%) ten behoeve van de gemeente Albrandswaard.

Eigen vermogen

Per 31-12-2009 Geen eigen vermogen.

Financieel resultaat

Wordt per deelplan vastgesteld en besproken in niet openbare carrousel- en raadsvergaderingen. Resultaten komen naar ratio toe aan de deelnemende gemeenten. Na afronding van de Plannen Carnisselande en Portland wordt de gemeenschappelijke regeling OMMIJ opgeheven.

Solvabiliteit

Niet van toepassing.

J. Gemeenschappelijke Regeling HALT Rotterdam-Rijnmond

Halt.

Doel

Deze regeling heeft tot taak het verder verbeteren van de kwaliteit van samenwerking tussen de HALT-bureaus in de regio door middel van verplichtende werkafspraken met de relevante partners en onderlinge uniformering van de werkprocessen, het betrokken houden van de deelnemende gemeenten bij de HALT-organisatie, de verantwoordelijkheid in de regio door de HALT-organisatie blijvend en opnieuw vorm te geven en het begeleiden van het proces van verdergaande integratie van de HALT-bureaus. Met ingang van 1 januari 2011 wijzigt deze gemeenschappelijke regeling, waardoor de positie van de HALT-bureaus wijzigt. Voor de gemeente Albrandswaard heeft dit geen directe gevolgen.

Betrokkenen

De gemeenten Rotterdam, Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Middelharnis, Oostflakkee, Ridderkerk, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.

Zeggenschap

Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Het algemeen bestuur bestaat uit leden die zijn aangewezen door de deelnemers. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, de vice-voorzitter en zes andere leden. Barendrecht, Ridderkerk en Albrandswaard wijzen samen één lid aan.

Financieel belang

De uitvoering van de Halt-afdoening wordt gefinancierd door het ministerie van Justitie. Het ministerie heeft de uitvoering van de financiering gedelegeerd aan Halt-Nederland. Halt Nederland wordt volledig gefinancierd door het ministerie van Justitie.

De preventieve activiteiten van de Halt-bureaus worden grotendeels gefinancierd door de gemeentes. Daarnaast worden hiervoor fondsen geworven en leveren de provincies een bijdrage aan sommige projecten.

Raming gemeentelijke bijdrage begroting 2010: €23.979,-.

Vaste bijdrage begroot 2011: €6.886

K. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)

Doel

De SVHW heeft tot taak de doelmatige uitvoering van werkzaamheden met betrekking tot de heffing en invordering van belastingen, de Wet Waardering Onroerende Zaken, de administratie van vastgoedgegevens.

Het SVHW is een zelfstandige overheidsorganisatie (een zgn. gemeenschappelijke regeling) en voert als centraal belastingkantoor de volgende werkzaamheden uit:

- de heffing en invordering van lokale belastingen;
- de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ);
- de administratie van vastgoedgegevens;
- het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden;
- de uitvoering van de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en de WKPB (Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen)

Betrokkenen

Het SVHW is een samenwerkingsverband van 21 gemeenten uit Zuid-Holland (Alblasserdam, Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Bergambacht, Binnenmaas, Boskoop, Brielle, Cromstrijen, Dirksland, Goedereede, Hardinxveld-Giessendam, Korendijk, Nederlek, Nieuw-Lekkerland, Oud-Beijerland, Ouderkerk, Rozenburg, Schoonhoven, Strijen, Vlist en Zevenhuizen-Moerkapelle), waterschap Hollandse Delta en de RAD Hoeksche Waard.

Zeggenschap

Het SVHW heeft, zoals geregeld in de gemeenschappelijke regeling drie bestuursorganen, te weten:

Algemeen Bestuur

Het belangrijkste orgaan van het SVHW is het Algemeen Bestuur. Het bestuur bestaat uit 21 vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten, één vertegenwoordiger van de Regionale Afvalstoffen Dienst Hoeksche Waard en twee vertegenwoordigers van waterschap Hollandse Delta. Elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten, alsmede het dagelijks bestuur van de Regionale Afvalstoffen Dienst Hoeksche Waard wijst uit haar midden een lid aan, dat het college van burgemeester en wethouders in het bestuur vertegenwoordigt.

Het college van dijkgraaf en heemraden van waterschap Hollandse Delta wijst uit haar midden twee leden aan. Deze leden hebben bovendien elk drie stemmen binnen het bestuur.

De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.

Dagelijks Bestuur

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee leden, te benoemen door en uit het Algemeen Bestuur. Tot de bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur behoren onder meer het voorbereiden van besluiten van het Algemeen Bestuur, alsmede het uitoefenen van het dagelijks bestuur van het SVHW.

Voorzitter

De voorzitter wordt aangewezen door het Algemeen Bestuur. De voorzitter is onder meer belast met de leiding van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. Hij tekent samen met de directeur de stukken die van het bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan.

De voorzitter vertegenwoordigt het SVHW in en buiten rechte.

Het SVHW heeft, zoals is vermeld in de gemeenschappelijke regeling, een Ambtelijke Commissie. Deze commissie heeft tot taak het bestuur gevraagd en ongevraagd te adviseren omtrent alle aangelegenheden het SVHW betreffende.

Iedere deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling SVHW wijst een ambtelijk vertegenwoordiger aan als lid van de Ambtelijke Commissie. Door en uit de Ambtelijke Commissie wordt een voorzitter aangewezen. De directeur van het SVHW is tevens lid van de ambtelijke commissie.

Financieel belang

Kostenbesparing (efficiency) door uitbesteden van de taken heffing en invordering gemeentelijke belastingen en heffingen en bijdragen CAI.

Bijdrage 2009 € 182.763,50

Eigen vermogen

€ 600.000,-.

Financieel resultaat 2009

€ 533.000,- positief, wat wordt gerestitueerd aan de deelnemers.

Solvabiliteit

a. verhouding totaal vermogen / vreemd vermogen: 151,37% (= < 200%).

b. verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen: 51,37% (= < 100%).

Te lage solvabiliteit, omdat positieve saldi gerestitueerd worden aan de deelnemers en reservering aan een maximum bedrag is gebonden.

L. Samenwerkingsverband Sociale Zaken Albrandswaard – Ridderkerk

Doel

Deze regeling (centrumgemeentenconstructie) is getroffen ter uitoefening van de bevoegdheden genoemd in de Wet werk en bijstand, de Wet voorzieningen gehandicapten, (een deel van) de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Wet investeren in jongeren, Wet Inkomen naar Arbeidsvermogen de Wet Kinderopvang, de Wet Inburgering en de op deze wetten gebaseerde regelgeving.

Betrokkenen

De gemeenten Albrandswaard en Ridderkerk.

Zeggenschap

De beleidsbepalende bevoegdheden genoemd in voornoemde wetten en de daarop gebaseerde regelgeving behoren toe aan de afzonderlijke raden en colleges van Ridderkerk en Albrandswaard.

Financieel belang

De verdeling van de kosten die uit deze regeling voortvloeien worden afzonderlijk met de centrumgemeente overeengekomen.

Bijdrage 2008: € 632.142,99

Bijdrage 2009: € 686.971,96

Bijdrage 2010: € 747.218,00

Eigen vermogen

Niet van toepassing; de werkelijke kosten van de uitgevoerde werkzaamheden cq netto-betaalde sociale uitkeringen en de controle daarop komen ten laste van de betreffende gemeente.

Financieel resultaat

De werkelijke kosten van de uitgevoerde werkzaamheden cq netto-betaalde sociale uitkeringen en de controle daarop komen ten laste van de betreffende gemeente.

Solvabiliteit

Niet van toepassing.

M. Gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond (OGZRR)

Doel

De OGZRR heeft tot doel:

- het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking of van specifieke groepen daarbinnen, in het rechtsgebied van het lichaam;
- het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking;
- alles wat met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt.

Betrokkenen

Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Middelharnis, Oostflakkee, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.

Zeggenschap

Het openbaar lichaam heeft een algemeen bestuur een dagelijks bestuur inclusief voorzitter en een secretaris van het bestuur. In het algemeen bestuur heeft iedere deelnemer één lid (voor de gemeente Albrandswaard is dat op dit moment M. Rombout). Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het algemeen bestuur en maximaal zes leden, door en uit het algemeen bestuur aangewezen.

Het algemeen bestuur besluit op voorstel van het dagelijks bestuur over de omvang en inhoud van het basistakenpakket en de tarieven die hieraan gekoppeld worden.

Het openbaar lichaam heeft zelf geen personeel in dienst. Om de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (waarin de gemeentelijke taken zijn opgenomen) te verzekeren maakt het openbaar lichaam gebruik van de Rotterdamse GGD. De Rotterdamse GGD levert aan alle deelnemende gemeenten producten en diensten op het terrein van de openbare gezondheidszorg in de meest brede zin van het woord.

Financieel belang

Bijdrage afgenomen producten 2009: € 275.104,=

Eigen vermogen, financieel resultaat en solvabiliteit

Het jaarverslag heeft slechts betrekking op een deel van de activiteiten van de GGD. De gemeenschappelijke regeling is eigenlijk een 'lege regeling' is. Het risico ligt geheel bij de gemeente Rotterdam, waardoor er ook nooit een afrekening plaatsvindt van mee- en tegenvallers op de basistaken. Verliezen worden opgehoest door Rotterdam, en meevallers komen eveneens toe aan Rotterdam. Dit is tot nu toe nooit nagecalculeerd. Gezien de uitkomst van de herziening van de regiobegroting wordt er overigens vanuit gegaan dat de gemeente Rotterdam de afgelopen jaren heel wat heeft toegelegd op de gemeenschappelijke regeling, want voor de basistaken werd gerekend met uurtarieven die de integrale kostprijs niet dekten.

Met de provincie Zuid-Holland (toezichthouder van de gemeenschappelijke regeling) is overeengekomen dat de GGD geen jaarrekening indient voor de gemeenschappelijke regeling OGZRR. Er is geen aparte jaarrekening voor de OGZRR, en er is ook geen financieel resultaat, eigen vermogen of solvabiliteit voor dat deel van de GGD RR dat zich bezighoudt met de uitvoering van de gemeenschappelijke regeling. Dat heeft alles te maken met de bijzondere constructie waarvoor indertijd is gekozen: wel een gemeenschappelijke regeling, maar geen aparte financiële entiteit.

Daarnaast is de gemeente vertegenwoordigd in vijf rechtspersonen / vennootschappen:

M. Stichting Distripark

Deze stichting heeft tot doel de instandhouding van goederendistributiecentrum Distripark.

N. ENECO Holding N.V.

Eneco heeft tot taak de levering van gas en elektra in het werkgebied. Na invoering van de Splitsingswet mag de gemeente 49% van haar aandelen in het netwerkbedrijf en alle aandelen in het productiebedrijf verkopen. De gemeente heeft 20.830 aandelen in Eneco. Het dividend was redelijk stabiel van omvang en wordt jaarlijks terughoudend geraamd en ingezet als structureel dekkingsmiddel.

O. B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides

Deze vennootschap houdt 50% van de aandelen in Evides Holding. Evides levert (drink)water in de provincies Zuid Holland, Zeeland en Noord Brabant.

P. Onderlinge Verzekeringen Overheid u.a.

Deze onderlinge waarborgmaatschappij levert verzekeringsproducten aan de overheid.

Q. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke dienstverlening voor de burger.

Gelet op de wijze waarop de BNG het openbaar belang behartigt, zal de gemeente het aandelenbezit een duurzaam karakter laten behouden. De gemeente heeft 3.510 aandelen in BNG. Het dividend is redelijk stabiel van omvang en wordt jaarlijks terughoudend geraamd en ingezet als structureel dekkingsmiddel.

R. GEM Essendael CV en Essendael Beheer BV

GEM Essendael CV is een samenwerking tussen de gemeente Albrandswaard en ontwikkelingsmaatschappij BWB/ZW BV (Bouwfonds) en Essendael Beheer BV met als doel locatieontwikkeling. Essendael Beheer BV is beherend vennoot van GEM Essendael CV.

Bijlage 1: Risico-inventarisatie en beheersmaatregelen

Uit: Gemeente Governance
Handboek Verbonden Partijen
'Twee voeten in één sok'